

0,09%), Джаспер 360 лінії Кевеліє (+1235 кг, +0,03%). Высокопродуктивные коровы линий Импрувера, Кевеліє, Майрдейла, Ситейшина, Нагита, Бутмейке характеризуются отличным взаимодействием высокого удоя и жирномолочности. Выявлено высокий уровень реализации генетического потенциала молочности у коров лучших семейств: Мавры 5369, Чайки 6330, Канни 6654, Белизны 9594 и Ромашики 2383.

The outcomes of assessment tribal value different generation Prycarpattis to phylum of Ukrainian red and white dairy breed. High tribal value have the sires of lines Romandael Selimara, Siteastna, Kevelie, Valianta and Maeerdela (on of milk of +500 kgs and it is more, by quantity of lactescent Adeps of +18,3 kgs and). By the best bulls - sires is Lyisius 1255 lines Riflecstn Sovrina (+2440 kgs, -0,04 %), Violestn 270 lines Inganse(+1237 kgs, -0,09 %), Dgasper 360 lines Kevelie (+1235 kgs, +0,03 %). The highly productive cows of lines Impruvera, Kevelie, Mareadela, Siteyshna, Nagita, Butmeyke are characterized by excellent (different) interplay high milk productivity and fat. The high level of implementation of a genetical potential of lactescence for the cows of the best sets is family: Mavri 5369, Seagull 6330, Cannes 6654, Whiteness 9594 and Daisy wheel 2383.

УДК 636/2/082/083

ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЇ УТРИМАННЯ І МІСЦЯ ПРОВЕДЕННЯ ОТЕЛЕНЬ М'ЯСНИХ КОРІВ НА ЇХ ВІДТВОРНІ ВЛАСТИВОСТІ І ЯКІСТЬ ПРИПЛОДУ

В.П. Міненко, Г.О. Гриненко
Інститут тваринництва УААН

Викладено результати вивчення вплив способу утримання і місця отелення м'ясних корів на їх відтворні властивості і якість приплоду. Доведено, що прив'язне утримання тільних корів негативно впливає на відтворні властивості корів.

м'ясні корови, місце отелення, спосіб утримання, відтворні якості, якість приплоду

У м'ясному скотарстві основними факторами, які впливають на рентабельність його ведення, є вихід телят на 100 корів і нетелей та жива маса приплоду при відлученні, оскільки всі витрати на утримання основного стада відносять на собівартість вирощування молодняку до відлучення.

Нині практично в усіх господарствах, які займаються розведенням м'ясної худоби, ця галузь збиткова і в значній мірі це зумовлено низьким виходом телят на 100 маток, низькою живою масою телят при відлученні при значних річних витратах на одну корову (800-1500 грн.). За даними статистичної звітності вихід телят на 100 м'ясних корів і нетелей за останні 2-3 роки в Україні становить 65-68%. При такому виході телят практично не можливо покрити витрати на утримання основного стада.

Причини, що зумовлюють низький вихід телят багатогранні, однак основні з них такі: незадовільне вирощування ремонтних телиць, неповноцінна годівля й утримання корів, особливо в період сухостою, гінекологічні хвороби корів, порушення технології осіменіння корів.

З питань технології вирощування ремонтного молодняку, годівлі корів і молодняку, організації осіменіння в літературі є багато повідомлень як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Що ж до питання впливу техноло-

гічних факторів на хід отелень (система утримання корів, місце отелення, дістресс факторів та ін.) відтворні якості корів, продуктивність і здоров'я приплоду в доступній нам літературі повідомлення практично відсутні, особливо якщо врахувати, що всі вітчизняні породи м'ясної худоби в Україні новостворені.

На коровах молочних порід установлено, що система утримання корів і хід отелень у корів в значній мірі впливають на їх подальшу відтворювальну здатність, молочність, життєздатність приплоду, його подальше здоров'я і продуктивність [1-3].

Метою наших досліджень було вивчення впливу місця отелення і системи утримання корів на їх відтворні властивості та здоров'я і продуктивність приплоду.

Матеріал і методика досліджень. У ПСП "Абердин" Рокитнівського району Рівненської області було проведено два науково-господарських досліді. Перший дослід проведено в стійловий період, другий – у пасовищний. Для постановки першого досліді в період масових отелень (березень) на основі записів про парування корів, а також за візуальною оцінкою з корів абердин-ангуської породи укрупненого типу було відібрано 20 глибокотільних корів, яких утримували в сухостійний період на прив'язі і 20 з групи, яких утримували безприв'язно на глибокій підстилці.

З відібраних корів за принципом аналогів було сформовано 4 групи (по 10 голів у кожній): I і II групи з корів прив'язного утримання і III і IV-безприв'язного. У I і III групах отелення корів проходили відповідно на прив'язі і безпосередньо в стаді, в II і IV – в денниках, розміром 3х3м.

У літній період на пасовищі за таким же принципом було сформовано 2 групи корів. В I групі отелення корів проходили безпосередньо на пасовищі в стаді, в II- в денниках (індивідуальні загони, розміром 4х4 м).

Відтворні якості корів вивчали за даними про першу охоту після отелення, відсоток запліднених корів у групах за 90 днів після отелення. Враховували захворювання і відхід телят, а також їх продуктивність за 3 місяці.

Результати досліджень. Хронометражні спостереження за ходом родового процесу у піддослідних корів свідчать про те, що система утримання корів в сухостійний період і місце отелення корів мають суттєвий вплив на хід родового процесу, час відділення посліду, що в свою чергу впливає на настання час першої охоти після родів, відсоток заплідненості корів (табл.1).

Аналіз матеріалів таблиці 1 свідчить, що тривалість родів у корів на прив'язі на 59 хвилин або на 23,9% довша, ніж у аналогів II групи. У порівнянні з коровами III і II груп різниця становила відповідно 66 і 96 хвилин або 27,5 та 45,7%. При цьому при отеленнях корів на прив'язі 20% потребували допомоги. За часом виходу посліду також спостерігається значна різниця між групами.

У корів, яких у сухостійний період утримували на прив'язі (I і II гр), різниця за цим показником у порівнянні з III і IV групами становила відповідно 107 і 132 хв.(36,4 і 49,1%) та 60 і 85 хв.(20,4 і 31,6%).

1. Характеристика родового процесу і відтворних якостей корів

Показник	Стійловий період				Пасовищний період	
	ГРУПА					
	I	II	III	IV	I	II
Тривалість родів, хв.	306	247	240	210	235	208
Допомога при родах, гол/%	2/20	-	1/10	-	1/10	-
Час відділення посліду після родів, хв	401	354	294	269	270	259
Затримка відділення посліду, гол /%	2/20	1/10	-	-	-	-
Перша охота після родів, дні	70	59	51	48	40	38
Незапліднено протягом 90 днів після родів, гол/%	4/40	3/30	2/20	2/20	2/20	1/10

Різниця в перебігу родового і післяродового періодів між групами зумовила різницю в показниках, які в певній мірі характеризують відтворні якості корів. Пасовищний період позитивно впливає на відтворні якості корів. Це на нашу думку є наслідком більш біологічно повноцінної годівлі й утримання корів на пасовищі. Корови в стійловий період, особливо на прив'язі, характеризуються значно гіршими показниками відтворних властивостей. Зокрема за 90 днів після родів у I групі лишилися яловими 40% корів, в II – 30. Очевидно, що поряд з іншими чинниками не останньою є проблема зі своєчасним виявленням охоти у корів на прив'язі, так як під час підсису у частини корів охота проходить в'яло і візуально визначити її важко [4].

Матеріали таблиці 2 свідчать, що середньодобові прирости живої маси телят II групи стійлового періоду були на 74 г або 10,7% вищі, ніж в I групі.

2. Показники розвитку, захворювання і відходу телят

Показник	Стійловий період				Пасовищний період	
	ГРУПА					
	I	II	III	IV	I	II
Жива маса телят, кг: при народженні в 3 місяці	22	21	19	20	21	20
	84,7	90,4	87,8	90,5	93,9	93,5
Приріст: загальний, кг середньодобовий, г	62,7	69,4	68,8	70,5	72,9	73,5
	689	763	756	750	801	808
Кількість телят, що перехворіли, гол/%	5/50	3/30	2/20	2/20	3/30	2/20
Відхід телят, гол/%	2/20	1/10	-	1/10	1/10	1/10

Це, очевидно, є результатом того, що в I групі 50% телят перехворіли шлунково-кишковими захворюваннями, які викликані пізнім споживанням першої порції молозива, значно пізнішим часом виділення меконію і меншою тривалістю облизування їх матерями.

Висновки:

1. Утримання м'ясних корів на прив'язі в сухостійний і родовий періоди веде до подовження тривалості періоду родів на 23,9% порівняно з II групою і на 27,5 та 45,7% порівняно з III і IV групами.

2. Прив'язне утримання м'ясних корів в сухостійний період негативно впливає на хід післяродових процесів у корів, зумовлюючи подовження

часу виходу посліду і необхідність надання ветеринарної допомоги (10-20%).

3. При утриманні підсисних корів на прив'язі на 10-20% збільшується яловість корів, порівняно з безприв'язним і пасовищним утриманням.

4. Отелення корів на прив'язі веде до збільшення рівня захворювання, відходу телят і, як наслідок, зменшення їх продуктивності.

5. Корів м'ясних порід доцільно в усі фізіологічні періоди утримувати безприв'язно, що забезпечує нормальний перебіг отелень, природне біологічне спілкування матері з приплодом, своєчасне виявлення охоти у корів та ін.

Бібліографічний список

1. Админ Е.И., Савин А.М., Васенкова Н.Н. Новая технология содержания коров в родильных помещениях. //Молочное и мясное скотоводство. – 1978. - №3. – С.13-17.

2. Проведение отелов и выращивание новорожденных телят на фермах промышленного типа /Админ Е.И. и др.//Животноводство. – 1982. - №5. – С.26-28.

3. Савин А.М. Влияние условий содержания коров в родовой период на их воспроизводительную способность // Животноводство. – 1975. - №12. – С. 57-60.

4. Рекомендації по поліпшенню відтворення худоби м'ясного напрямку продуктивності. - К., 2000. – 34 с.

Изложено влияние способа содержания и места проведения отелов мясных коров на их воспроизводительные способности и качество приплода. Доказано, что привязное содержание стельных коров отрицательно влияет на воспроизводительные качества коров.

The effect of beef cow management method and calving place on their reproductive ability and calf crop quality is described. The pregnant cow stanchion housing has been proved to have an adverse effect on the cows' reproductive traits.

УДК 637.61:631.14:636

ЯКІСНІ ШКУРИ – ДОДАТКОВЕ ДЖЕРЕЛО ПРИБУТКУ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ М'ЯСНОЇ ХУДОБИ

К.В. Міненко

Інститут тваринництва УААН

Викладено результати досліджень по вивченню якості шкур, одержаних від забою бугайців чотирьох м'ясних порід: української м'ясної, волинської, поліської, абердин-ангуської і комбінованої – симентальської, вирощених за технологією м'ясного скотарства.

**якість шкур, порода, українська м'ясна, волинська, поліська,
абердин-ангуська, симентальська**

Від великої рогатої худоби окрім молока і м'яса одержують сукупну продукцію – шкури, які є сировиною для шкіряної промисловості, яка в свою чергу дає сировину для взуттєвої та шкіргалантерейної промисловості. Незважаючи на все більш зростаюче використання синтетичних штуч-